

Uhtna külas mõtestati lahti sajan ditagust maareformi

Eile varahommikul kogunesid Uhtnasse põllu veerde maareformi mälestuskivi juurde kohalikud lasteaia- ja koolilapsed, riigihaldusminister Jaak Aab, EV 100 juhtrühma esimees Toomas Kiho, Rakvere vallajuhid ja Uhtna kandi inimesed, et tähistada maareformi 100. aastapäeva.

KATRIN UUSPÖLD

katrin.uuspold@virumaateataja.ee

Tugevat tuult ja vihmabiniat trotsides sättisid Uhtna lasteaialapsed kirjude vahtralehtede kimbud kivi juurde koos riigihaldusminister Jaak Aabi toodud valitsuse pärja ning Rakvere vallavanema Maido Nõlvaku asetatud kimbuga.

“See on kõigi nende talupoegade auks, kes seda maad on hoidnud, kaitsnud ja harinud ning vilja ja kartulit kasvatanud. Loodan, et see nii jääbki, et me ei näe siin tulevikus kaevandusi, vaid musta mullaga maad, kus saame vilja ja põllumajandussaadusi kasvatada,” rääkis Nõlvak.

EV 100 juhtrühma esimees Toomas Kiho nimetas, et sada aastat tagasi Eestis tehtud maareform oli üks Euroopa radikaalsemaid. Selle auks on tänini säilinud teadaolevalt neli mälestuskivi, neist kolm on Virumaal.

Minister Aab märkis, et saja aasta eest ei võidelnud Eesti mehed mitte ainult vabaduse, vaid ka maa eest. “Elan talus, mis siin kandis esimesena maareformi käigus välja mõõdeti. Lubasin pärijatele, et panen küünla kivi juurde, aga ilm oli selline, et polnud võimalik, panen siis toas,” rääkis Hõbearu perenaine Inge Pikkoja.

Pidulik rongkäigus marsiti põllumeeste pandud kivi juurest Uhtna koolimaja, kus õpi-

Pidulik rongkäigus suunduti Uhtna põllumeeste maareformi 10. aastapäevaks pandud mälestuskivi juurest koolimajja.

AIN LIVA

Vabadussõda, mis võttis paljudelt Eesti meestelt elu, tõi meile oma riigi ja andis väga paljudele, 56 000 mehele, oma maa, oma talu.

HEIKI PÄRDI

Eesti vabaõhumuuseumi teadusdirektor

lastele räägiti maareformist ning ühtlasi tutvustati Eesti põllumajandusmuuseumi koostatud ja koolis välja pandud näitust maareformi mõjust.

Eesti vabaõhumuuseumi teadusdirektor Heiki Pärdi avas koolilastele maareformi ajaloolist tausta. “Aastal 1919 käis vabadussõda, aga et mehi rindele saata, pidi olema tugev stiimul, erguti, mis paneb mehi minema ohtlikku kohta, nagu sõda ja lahing on. Eesti riigiisad tegid väga targa otsuse: et mehed tahaksid minna sõdima, tuleb anda maad,” meenutas ta ajalugu.

Pärdi märkis, et ajaloos on keerulised sündmused ka head toonud. “Vabadussõda, mis võttis paljudelt Eesti meestelt elu, tõi meile oma riigi ja andis väga paljudele, 56 000 mehele,

oma maa, oma talu. Ja kui arvame juurde, et nendel meestel olid ka naised-lapsed, siis oli see kokku umbes viiendik eestlastest, kes meie maal tol ajal elasid. Seda kõike on põhjust praegu, kui maaseaduse vastuvõtmisest on möödunud sada aastat, meelde tuletada ja tähistada,” rääkis Heiki Pärdi.

Minister Jaak Aab tões oma kõnes koolilastele, et eestlane on alati maa usku olnud ja Eesti iseseisva riigi tekkimisega sai see unistus täidetud. “Meie esiisad ja esiemad said lõpuks enamikus endale maatüki, mida harida, et leib lauale saada, kus kasvatada lapsi. Ka teadmishimu sai alguse maa omamisest, oli võimalik oma lapsi koolitada, targaks saada,” kõneles Aab ja ütles kuulajatele, et nüüd on

nende kord õppida ja targaks saada, et elu Eestis edasi viia.

Rakvere vallavanema Maido Nõlvaku küsimusele “Kellel on kodus peenar?” tõstis vastuseks käe pea terve saalitais lapsinoori ning vallavanem rõõmustas, et põlluhariduse edasiviijad on siiski olemas.

Tõmmates paralleeli maareformiga, mille käigus tekkisid talukohad, märkis Nõlvak, et Rakvere vald talitab samamoodi. Nimelt on vald ostnud just põllumeeste pandud kivi juurest teisel pool teed maad, mis on jaotatud 18 krundiks. “Loodetavasti on asjaajamised kevadeks sealmaal, et saame sümboolse hinnaga anda need noortele peredele. Et maal elu käiks, areneks ja õitseks,” kõneles Maido Nõlvak.